

İnsan Azar

– fuatturker · 01 Nisan 2012

İnsanın, "tamam, ben en güzel ahlakı kazandım, bundan daha iyisi olamaz" diyerek, çaba göstermeyi bırakması yerinde mi? İnsanın kendini yeterli görmesi doğru mu?..İnsan kendini eksik görerek, daha iyiye ulaşma yollarının arayışı içindeyse manevi açıdan hızla gelişebilir. Hatasını gördüğünde bağışlanma diler ve arınmayı umut eder. Ancak kendini yeterli görüyorsa, daha iyiye ulaşmak gibi bir çabası olmaz. Hatalarını göremez, kendinde olanı düzeltemez. Dolayısıyla hep aynı yerededir, ilerleyemez. Allah, "Hayır; gerçekten insan, azar. Kendini müstağni gördüğünden. (Alak Suresi, 6-7) buyurur ve kendini yeterli bulmasının insanı azgınlaştırdığını haber verir. 'Kendini müstağni görmesi'nin kaynağında insanın, kendini Allah'tan bağımsız görerek benlik vermesi yani enaniyet bulunur. Azgınlaşan kişi, Allah'ı unutarak kibirlenir. Nefsini sakındırmadığı takdirde bu özellik insanı günaha, isyana ve inkara sürükleyebilir. Oysa herşeyin gerçek sahibi Allah'tır. Herşeyden müstağni olan ve herkesin/herşeyin muhtaç olduğu yalnızca O'dur. "Bu, kendilerine apaçık belgelerle elçiler geldiği halde "Bizi bir beşer mi hidayete ulaştıracak?" demeleri ve bu yüzden inkar edip saparak yüz çevirmeleri nedeniyledir. Allah da (onlara karşı) müstağni olduğunu (hiçbir şeye ihtiyacı olmadığını) gösterdi. Allah Ğani'dir, Hamid'dir." (Tegabün Suresi, 6) Kendini müstağni görmek çok tehlikelidir. İnsan çirkinleşir, akli azalır, muhakeme ve yargı yeteneği bozulur, negatif elektrik yüklenir. Eleştirildiğinde asabileşir; kişi itici bir görünüm alır, katılaştır. Kısacası sevillecek durumu kalmaz. Nefsini ezen, kendini eleştiren insan ise eleştirildiğinde mutlu olur. Pozitif elektrik yayar, bulunduğu ortama güzel bir hava gelir. Ona karşı kalpte bir muhabbet oluşur.

"Eğer yeryüzündeki ağaçların tümü kalem ve deniz de -onun ardından yedi deniz daha eklenerek- (mürekkep) olsa, yine de Allah'ın kelimeleri (yazmakla) tükenmez ...(Lokman Suresi, 27) buyrulur Kur'an'da. Allah, bahşettiği sayısız nimete sınır koymazken, insan neden yaptığı iyiliklere sınır koyar? Her davranışın, her sözün mutlaka daha güzeli, daha iyisi vardır. Hiçbir zaman "işte en iyisi budur" diyemeyiz. İnsan kendini yeterli görmeye başladığında, gelişmek bir yana, ahlakında ve davranışlarında bozulmalar başlar. Rabb'inin bahşettiği aklını ve vicdanını kullanarak hep daha iyiyi, daha güzeli, daha üstünü, daha mükemmelini talep etmeli insan ve samimi çaba içinde olmalı. İnanan insanın yaşamındaki en önemli amacı, Allah'ın hoşnut olacağı ahlak yapısına sahip olmak. Bunun için kendini eğitir; nefsinin değil ruhunu bebek gibi besler, geliştirir. Samimi, dürüst, özverili, merhametli, mütevazı olmak gibi özelliklerde bir sınır tanımaz. Bu özelliklerin hiçbirinin bir 'üst sınırı' yoktur çünkü. Allah'ın hakkımızdaki hükmü belli değil. Allah'ın rızasını kazandığımızdan da emin değiliz. Bunlara rağmen "dur" diyorsak bu çirkin bir cesaret olur. Allah'tan saygıyla korkmamak olur. Allah'ın rahmetini yitirmek olur. Bütün bunları göze alabilir miyiz?..Fuat Türker